

Velfærdsministeriet

Anledning:	Samråd med Arbejdsmarkedsudvalget, Socialudvalget og Politisk Økonomisk Udvalg	J.nr. 2008- 4826	
Sted:		Dato:	04. 12. 2008
Titel:		Klokkeslæt:	
Debat med:		Taletid:	ubegrænset
Presse:		Samlet tid:	vides ikke
Politikere:		Talerstol:	
Andet:			

AMU alm. del

Samrådsspørgsmål A

Ministrene bedes redegøre for EU-kommissionens forslag til direktiv om gennemførelse af ligestillingsprincippet - KOM (2008) 0426 - herunder direktivforslagets omfang, hvordan og i hvilket omfang direktivforslaget berører ligestilling hhv. på og uden for arbejdsmarkedet samt direktivets konsekvenser i en dansk sammenhæng.

TALEPUNKT

Det talte ord gælder.

Beskæftigelsesministeren og jeg har aftalt, at jeg indledningsvis kommer med nogle generelle bemærkninger om direktivforslaget, og at beskæftigelsesministeren herefter kommenterer på forslaget mulige konsekvenser på beskæftigelsesområdet.

Direktivforslaget blev fremsat den 2. juli og har til formål at bekæmpe forskelsbehandling uden for arbejdsmarkedet på grund af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering.

Direktivet fastsætter en ramme for forbud mod diskrimination af de nævnte årsager, og der etableres en ensartet minimumsbeskyttelse inden for EU af mennesker, som har været udsat for en sådan diskrimination.

Direktivet har et bredt anvendelsesområde. Diskrimination på baggrund af de nævnte kriterier skal i henhold til forslaget forbydes inden for både den offentlige og den private sektor på følgende områder:

- Social beskyttelse,
- Social sikring, som f.eks. pensioner
- Sundhedsydelser
- Sociale goder, som f.eks. adgang til hjælpemidler, botilbud m.m.
- Uddannelse
- Adgang til varer og tjenester, herunder boliger, som er tilgængelige for offentligheden.

Forslaget supplerer eksisterende EU-lovgivning om forbud imod diskrimination på grundlag af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering alene i relation til beskæftigelse, ansættelse og erhvervsuddannelse.

Forslaget har hjemmel i Traktatens artikel 13 stk. 1, som kom ind i Traktaten i 1998 med Amsterdam Traktaten. Direktivforslaget kræver enstemmighed for vedtagelse.

Jeg vil gerne fra begyndelsen understrege, at regeringen naturligvis støtter målet om bekæmpelse af diskrimination og accepterer idéen om et direktiv for området, herunder at direktivforslaget er af horisontal karakter. Men det konkrete forslag er desværre karakteriseret ved, at det på en række områder indeholder nogle vage og elastiske begreber, som gør det vanskeligt at overskue dets rækkevidde.

Dette er selvfølgelig et problem, når vi fra regeringens side skal afdække forslagens juridiske, økonomiske og samfundsmæssige konsekvenser.

Hertil kommer, hvad der er mindst lige så vigtigt, at det i væsentlig grad bliver overladt til EF-Domstolen at udlægge teksten.

På denne baggrund kan regeringen ikke støtte forslaget i den fremsatte form. For at regeringen vil kunne støtte forslaget, må der ske en betydelig præcisering af direktivets tekst med henblik på især at sikre, at Danmark også fremover kan anvende alder som styringsinstrument, og at dansk handicappolitik, der bl.a. er baseret på kompensationsprincippet, kan fastholdes.

Fra dansk side har vi derfor under de møder, der har været om sagen i rådets arbejdsgruppe, i lighed med de øvrige lande stillet en række spørgsmål til opklaring af direktivets rækkevidde.

Vi kan konstatere, at behovet for opklaring er stort hos alle medlemsstaterne. Og vi kan også konstatere, at nogle medlemsstater er meget kritiske. Jeg vil gerne give et par eksempler på problemerne.

Det fremgår af direktivforslaget, at medlemsstaterne kan bestemme, at ulige behandling på grund af alder ikke udgør forskelsbehandling, hvis den er objektivt og rimeligt begrundet i et legitimt formål inden for rammerne af national ret, og hvis midlerne til at opfylde det pågældende mål er hensigtsmæssige og nødvendige. Det er ikke særlig præcist sprog og åbner for en række fortolkninger.

Derved vil Danmark kunne komme i en situation, hvor Kommissionens og EF-Domstolens opfattelse af, hvornår en aldersgrænse er fastsat efter objektive og rimeligt begrundede kriterier, og hvad der er et legitimt formål, ikke nødvendigvis vil være sammenfaldende med den danske opfattelse.

Jeg kan således henvide til, at der adskillige steder i lovgivningen opereres med aldersgrænser i forskellige sammenhænge. Lad mig på mit område for eksempel nævne:

Pensionsalder, førtidspensions bortfald ved det 65. år og ophør af handicapordninger ved det 67. år. I den anden ende kan nævnes aldersgrænser ved børnetilskud og børnefamilieydelse.

Herudover kan jeg for eksempel også nævne, at pensionister har ret til at bo i deres sommerhus hele året.

Hertil kommer, at der udover lovgivningen, i samfundet opereres med forskellige alderskategorier.

Også på handicapområdet er der uklarheder. Direktivet benytter udtryk som "uforholdsmæssig stor byrde" og "individuelle tilpasninger i rimeligt omfang".

Selvom der er en række lighedspunkter til FN's handicapkonvention, som Danmark i øjeblikket er ved at analysere med henblik på ratifikation, er den helt afgørende forskel, at direktivet umiddelbart er underkastet domstolskontrol. Det betyder, at vi kan risikere, at EF-Domstolen kan tilsidesætte ordninger, som vi hér i Folketinget har fundet gode og hensigtsmæssige.

Derfor har vi fra dansk side lagt vægt på, at der sker en betydelig præcisering af direktivets tekst med henblik på især at sikre, at Danmark også i fremtiden kan anvende alder som styringsinstrument, og at dansk handicappolitik, der blandt andet er baseret på kompensationsprincippet, kan fastholdes.

Behovet for afklaring af forslaget's juridiske og økonomiske konsekvenser er blevet bakket op af Rådets juridiske tjeneste, som har udarbejdet en note, som

netop påpeger behovet for yderligere definitioner, klarhed og markering af national versus EU-kompetence i direktivforslaget.

Afslutningsvis vil jeg meddele, at det tidligere har været formandskabets ambition at få direktivforslaget vedtaget på det kommende rådsmøde hér i december. Men forslaget's kompleksitet kombineret med stor skepsis fra en række medlemslande har gjort, at denne plan er blevet skrinlagt.

Herefter vil jeg give ordet til beskæftigelsesministeren.